

Gezamenlijke intentieverklaring

Aanhef:

“Door de verhoging van het minimumloon per 1 januari 2023 kan het voorkomen dat burgers waarbij beslag is gelegd op hun inkomen, dit extra inkomen later krijgen, omdat een herberekening van de beslagvrije voet niet automatisch plaatsvindt. Daarom zetten we als brede schuldenketen een extra stap, en leggen we in deze intentieverklaring gezamenlijk afspraken vast voor een vervroegde herberekening en actieve ondersteuning aan burgers.”

Ondergetekenden constateren het volgende:

Achtergrond en aanleiding

Met ingang van 1 januari jl. is het minimumloon verhoogd met een percentage van circa 10%, een ongekend percentage om te zorgen dat burgers kunnen rekenen op een voldoende besteedbaar inkomen. Uitkeringen zoals de AOW, bijstand en WW zijn gekoppeld aan het WML en stijgen mee.

Het kan voorkomen dat burgers met schulden en beslag op hun inkomen deze extra inkomsten niet in hun portemonnee krijgen, omdat zij van de beslagvrije voet moeten leven en al het inkomen boven de beslagvrije voet wordt gebruikt om schulden af te lossen. De beslagvrije voet wordt in beginsel voor twaalf maanden vastgesteld en wordt daarom niet automatisch vanaf 1 januari 2023 herberekend. Het kan daardoor een aantal maanden duren voordat mensen met een beslag op hun inkomen de inkomstenstijging in hun portemonnee merken. Dit kan tot (verdere) financiële problemen leiden.

Ondergetekenden vinden dit onwenselijk en spannen zich met urgentie in om de stijging alsnog bij hen terecht te laten komen.

Juridisch kader

In overleg met ketenpartners en stakeholders is een oplossing gevonden binnen het bestaande juridische kader. Op grond van artikel 475d, derde lid, onderdeel b van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering stelt de (coördinerend) deurwaarder de beslagvrije voet opnieuw vast als hij met redenen omkleed wordt geïnformeerd over een structurele wijziging van omstandigheden die van belang kan zijn voor de beslagvrije voet. Als zo'n verzoek wordt gedaan is de gerechtsdeurwaarder c.q. beslaglegger verplicht daar gevolg aan te geven en wel met terugwerkende kracht vanaf het moment van het verzoek, indien er sprake is van een hogere beslagvrije voet. Daarnaast is de (coördinerend)

gerechtsdeurwaarder c.q. beslaglegger bevoegd om binnen 12 maanden na de vaststelling van de beslagvrije voet, de beslagvrije voet opnieuw vast stellen indien hij (op andere wijze dan bedoeld in het derde lid, onderdeel b van artikel 475d) bekend raakt met feiten of omstandigheden die van invloed kunnen zijn op de hoogte van de beslagvrije voet.

In alle redelijkheid moeten naast de belangen van schuldenaren, ook de belangen van de schuldeisers in ogenschouw worden genomen. Dat vraagt een zorgvuldige afweging van beide belangen. Daarnaast zal een vervroegde herberekening voor een groep mensen niet in alle gevallen voordelig uitpakken. Daarom zetten ondergetekenden zich gezamenlijk in om mensen daar zo goed mogelijk in te begeleiden.

Ondergetekenden nemen als uitgangspunt:

In Nederland is een afgewogen stelsel voor een zorgvuldige vaststelling van de beslagvrije voet met als uitgangspunt de bescherming van het bestaansminimum voor de burger en tegelijkertijd ruimte voor het aflossen van schulden. Binnen dit stelsel is er een jaarlijkse herberekening van de beslagvrije voet.

De ketenpartners zien de uitzonderlijke financiële omstandigheden in 2023 en de inspanningen van de regering om de koopkracht van mensen met lage inkomens op peil te houden. De ketenpartners willen dan ook actief invulling geven aan de bescherming van de veelal kwetsbare groep mensen met schulden in deze moeilijke tijden van hoge inflatie en energiekosten, door mee te werken aan het vervroegd herberekenen van de beslagvrije voet.

Daartoe maken we de volgende afspraken:

- Als ketenpartners en stakeholders gaan we actief invulling geven aan een vervroegde herberekening om zo het bestaansminimum voor burgers zo goed mogelijk te beschermen. Van hen vragen we om oog te hebben voor het belang van de burger in deze tijdelijke maar ongekende situatie.
- We stimuleren actief burgers en ondersteuners om de burger heen te bewegen een verzoek in te dienen voor vervroegde herberekening van de beslagvrije voet en deze toe te laten passen, als ze weten dat deze herberekening gunstiger uitvalt.
 - > De burger of ondersteuner wordt geadviseerd om eerst een controle te doen via het Burgerportaal (uwbeslagvrijevoet.nl) op basis van inkomensgegevens over één maand in 2023 en/of de gegevens uit de modelmededeling. Van belang daarbij is dat de datum van berekening in de rekentool van het Burgerportaal gelijk is aan de dag van invoer, dus geen datum in het verleden of in de toekomst. Dit in verband met de gewijzigde normwaarden. Als de uitkomst van het Burgerportaal een hogere beslagvrije voet geeft dan die in de eerdere modelmededeling staat, dan kan de burger een verzoek tot herberekening aan de deurwaarder c.q. beslaglegger doen.
 - > Wanneer de burger inkomensgegevens over januari 2023 heeft verstrekt, kan worden uitgegaan van dit inkomen, mits dit een reële afspiegeling is van het structurele inkomen. De deurwaarder c.q. beslaglegger kan dit zodanig aanpassen in de rekentool. De rekentool houdt vervolgens alleen rekening met het nieuwe inkomen.
 - > Wanneer de burger geen informatie heeft verstrekt, kan de deurwaarder c.q. beslaglegger gebruik maken van de rekentool (lees: inkomensgegevens uit de polisadministratie). Bij bijvoorbeeld een herberekening in mei wordt dan het gemiddeld inkomen over januari t/m maart in aanmerking genomen. De berekening wordt dan via de rekentool gedaan, zonder handmatige aanpassing van het inkomen.
- We houden er rekening mee dat een berekening via de rekentool in zijn algemeenheid in mei 2023 voor de burger tot de meest gunstige beslagvrije voet leidt.
- Voor de groep burgers met een inkomen rond het sociaal minimum leggen we de focus voor herberekenen op een eerder moment, te weten in de eerste maanden van 2023. Dit is in de meeste gevallen eerder dan wanneer de herberekening na de wettelijk bepaalde termijn van 12 maanden - 12 maanden na vaststelling van de huidige beslagvrije voet - zou plaatsvinden.
- We realiseren ons dat we niet kunnen garanderen dat een herberekening in alle gevallen positief uitpakt. Herberekenen kan ook negatief uitpakken. In die gevallen zijn gerechtsdeurwaarders verplicht om de lagere beslagvrije voet door te voeren. Dit laatste hoeft bij publieke beslagleggers niet het geval te zijn.
- We zullen ons inspannen om verzoeken om vervroegde herberekening zo snel mogelijk uit te voeren. Dit betekent voor alle betrokken partijen een grote, extra uitvoeringslast in de eerste maanden van 2023. Er kan sprake zijn van stapeling van werk en piekbelasting. Partijen zijn zich hiervan bewust, houden rekening met langere doorlooptijden, communiceren dit met burgers en zullen waar mogelijk onderling aanlevermomenten afstemmen.
- Alle partijen zoeken elkaar proactief op om elkaar te helpen en waar zinvol verder onderlinge afspraken te maken, waardoor de uitvoering zoveel mogelijk ontlast wordt.
- De publieke beslagleggers (gemeenten, UWV, SVB, Belastingdienst, CJIB, LBI, waterschappen) treffen in hun rol als beslaglegger de komende maanden zelf actief maatregelen om ervoor te zorgen dat een inkomensverhoging bij deze groep burgers terechtkomt. Publieke beslagleggers zijn vrij om daarbij de voor henzelf meest geschikte werkwijze te hanteren. Voor hun rol als derde-beslagene geldt dit niet. Bij samenloop van beslagen wordt de beslagvrije voet herberekend en toegepast door de coördinerend deurwaarder. Er moet aandacht zijn voor de bijzondere situatie in geval van alimentatiebetalingen. Een hogere beslagvrije voet leidt tot minder afdracht aan de alimentatiegerechtigden, veelal alleenstaanden met kinderen. In geval van alimentatievorderingen zullen niet alle punten uit dit document worden toegepast.

We organiseren de samenwerking als volgt:

- We stellen tussentijds vast of deze afspraken voldoende effect sorteren voor de burgers, de professionals, ondersteuners en ondergetekenden.
- Er wordt een monitoringsoverleg opgesteld en iedere drie weken kunnen alle betrokken partijen gedurende één uur inbreng leveren op de voortgang van de intentieverklaring.
- Indien ketenpartners en/of betrokken partijen signaleren dat er knelpunten ontstaan, wordt dit gemeld in dit monitoringsoverleg. Ook worden in dit overleg onderwerpen en ideeën aangekaart betreffende verdere structurele verbetering van de totstandkoming en herberekening van de beslagvrije voet.
- Het monitoringsoverleg wordt voorgezeten door de Ketenmanager Ketenbureau Derdenbeslag en gefaciliteerd door het Ketenbureau Derdenbeslag. Deelnemers zijn vertegenwoordigers van de organisaties die de intentieverklaring hebben ondertekend.
- Via het Ketenbureau blijft SZW in gesprek met alle betrokken partijen over hoe de afspraken en de rolverdeling daaromtrent beter opgevolgd kunnen worden.
- SZW monitort of er bijsturing nodig is en of de activiteiten door de betrokken partijen worden opgepakt.

We treffen de volgende maatregelen rondom communicatie:

- De ondertekenaars informeren hun klanten respectievelijk leden over deze intentieverklaring en de inhoud daarvan.
- Ketenpartners, stakeholders en belanghebbende partijen zullen proactief aan hun leden/vertegenwoordiging/achterban communiceren dat actie ondernomen dient te worden en zij zullen dit respectievelijk verwerken in hun eigen communicatiekanalen.
- We zorgen zoveel mogelijk voor een eenduidige communicatie, kernboodschap en handelingsperspectief naar de burger en de ondersteuners om de burgers heen.
- Ketenpartners, stakeholders en belanghebbenden kunnen allen doorverwijzen naar het Burgerportaal (uwbeslagvrijevoet.nl). Indien de toegang tot uwbeslagvrijevoet.nl om wat voor reden dan ook bemoeilijkt wordt, wordt dit gemeld aan de organisatoren van het monitoringsoverleg.
- Er zijn Q&A's opgesteld die partijen als basis voor hun eigen

klantcontact kunnen gebruiken. Iedere partij is daarbij vrij om een eigen vertaling te maken van de Q&A's.

- Indien de inhoud van de Q&A's onjuist of onvolledig is, wordt dit kenbaar gemaakt aan de organisatoren van het monitoringsoverleg.

Deze afspraken gelden, behoudens wettelijke beperkingen en of regelgeving, tot uiterlijk september 2023.

Ondertekenaars:

Algemeen:

Ketenpartners in de Keten voor Derdenbeslag, brancheorganisaties, professionele dienstverleners die hun leden/opdrachtgevers niet direct kunnen binden, stimuleren dat hun leden/opdrachtgevers de intentie van deze verklaring onderschrijven.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid:

Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen

Ketenpartners in de keten voor Derdenbeslag:

- > UWV
- > Belastingdienst
- > SVB
- > CJIB
- > LBIO
- > VNG
- > KBvG
- > SNG
- > BKWI
- > IB

Stakeholders:

- > De brancheorganisatie voor bewindvoerders (NBBI)
- > De sociaal raadslieden (Landelijke Organisatie Sociale

Raadslieden (LOSR):

- > Sociaal Werk Nederland
- > Bureau WSNP
- > Nederlandse Vereniging van gecertificeerde Incasso-ondernemingen (NVI)
- > NVVK (Vereniging financiële hulpverleners)
- > Divosa.

Deze verklaring geldt, behoudens wettelijke beperkingen en of regelgeving, tot uiterlijk september 2023.